

maatte gjøre Modification i en kongelig Anordning. Den ærede Minister siger, at han vilde finde det upassende at forelægge til Kongens Underskrift en Sag af denne Natur, men jeg troer, det er aldeles passende at forelægge til Kongens Afgjørelse, hvorvidt et kongeligt Mandat skal forandres, og det er farligt at indlade sig paa ikke at gjøre det; thi man veed da ikke ret at finde Grændsen, hvor Kongen bør være vidende om, naar Ministeren troer, det er nødvendigt i Et eller Andet at afændre hans kongelige Bestemmelser. Ogsaa naar Kongen kommer til at sætte sit Navn under, er det dog ligesuldt Ministeren, der bliver ansvarlig, og med Hensyn til Ansvar for andres der altsaa i Virkeligheden ikke det Mindste; der kastes ikke mere og ikke mindre Ansvar over paa Hans Majestæt derfor. Jeg siger ikke, at det var nødvendigt at gjøre et saadant Skridt, jeg siger, at den Indvirkning af Ministeren, der er steet, neppe burde have fundet Sted, men under alle Omstændigheder burde den have været ledsaget af følgende Skridt: Det ene, at Meddelelsen burde være steet til Valgbestyrrelsens Formand som den egentlige offentlige Embedsmand i Henhold til Valgloven; det andet, at Ministeren hjalp til, at Sagen kunde gaae saa hurtigt som muligt — hvad han her har gjort —, og det tredje, hvilket er Hovedbetingelsen, at han ikke forsøgte at ophjse vedkommende Thing derom i betimelig Tid, men betimelig Tid var kun, før Valgbrevens Prøvelse var begyndt.

Indenrigsministeren: Den ærede Rigsdagsmand, som nu satte sig feiler, naar han troer, at Meddelelsen ikke udgik til Valgbestyrrelsens Formand samtibig med, at den udgik til Amtmanden, men var Anmodningen om at foranledige nye Valg udgaaet til Valgbestyrrelsens Formand, var det sandsynligt, at Maalet ikke kunde have være naaet. Iøvrigt maa jeg bemærke, at der med Hensyn til Foretagelsen af disse Landsthingsvalg er forholdt aldeles paa samme Maade som tidligere; der er ingensomhelst Afvigelse derfra; det kongelige aabne Brev er kundgjort paa samme Maade som altid tidligere. Jeg troer ikke, det med Rette kan siges, at Ministeren har tilladt sig en Modification

af, hvad det kongelige aabne Brev havde bestemt; Saadant vilde kun have været Tilfældet, dersom Indenrigsministeren før den 1ste Juni havde bemyndiget til Afvigelse fra, hvad det aabne Brev bestemte; men jeg maa erindre om, at hvad her er passeret, er steet efter den 1ste Juni, da der ingen Mulighed var for paa lovlig Maade at faae Valg foretaget. At iøvrigt den i 1855 passerede analoge Uregelmæssighed ogsaa i den Henseende samstemmer med den nu passerede, at det senere Valg ogsaa dengang blev foranlediget af og gennem vedkommende Amtmand og ikke gennem Valgbestyrrelsens Formand, tillader jeg mig kun at nævne; det er snarest et besynderligt Sammentræf, at disse to Ulovligheder paa samme Sted endog indtil den Grad ligne hinanden. Naar den ærede Rigsdagsmand endvidere ansøgte, at han ansaae det for Ministerens Pligt at gjøre selve Thinget opmærksomt paa de Ulovligheder ved Valgene, som maatte være komne til hans Kundskab, tør jeg ikke bestemt benægte, at Sligt tidligere har været Tilfældet, men jeg betvivler det i allerhøieste Grad. Det forelaa ikke, og foreligger maaste ikke engang i dette Øieblik, hvorvidt disse 4 Communers Valgmænd have været admitterede ved Valgene i 8de Kreds; jeg veed det ikke. Naar Ministeriet paatog sig Ansvar for saavidt muligt at afhjælpe det eengang passerede Onde, troer jeg, at hvad der kunde forlanges af det for, at denne Ulovlighed kunde blive vitterlig, er tagtaget der ved, at det paa selve Valgbrevene blev bemærket, at Uregelmæssigheden havde fundet Sted.

Bille: Jeg antager, at det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) ved den Valgbestyrrelsesformand, til hvilken han sigtede, har meent Formanden for Valgbestyrrelsen i vedkommende Landsthingskreds. (Tscherning: Ja!) Det tænkte jeg nok, og det er formodentlig ogsaa den samme Valgbestyrrelsesformand, den ærede Minister har sigtet til, naar han ophjste os om, at han samtibig med Amtmanden fik Underretning om det Passerede, men jeg skal tillade mig at henvise til, at Valgloven ligefrem forbyder Indenrigsministeren i en Sag som denne at henvende sig til Valgbestyrrelsens Formand, efter